

Beretning afgivet af Erhvervsudvalget den 30. september 2021

Beretning

over

Forslag til folketingsbeslutning om lige konkurrencevilkår blandt netbutikker

[af Hans Kristian Skibby (DF) m.fl.]

1. Politiske bemærkninger

Venstre, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Uffe Elbæk (UFG)

Et flertal i udvalget (V, KF, DF, SF, EL og Uffe Elbæk (UFG)) har noteret sig, at mange partier under førstebehandlingen tilsluttede sig beslutningsforslagets mål om at sikre, at udenlandske netbutikker og online markedspladser, som sælger varer til danske forbrugere fra sælgere i tredjelande, skal leve op til samme regler for produksikkerhed, forbrugerbeskyttelse og moms som danske netbutikker. Det vil give danske netbutikker og fysiske butikker mere fair konkurrencevilkår og beskytte danske forbrugere mod de ulovlige og farlige produkter, som kan købes på online markedspladser.

Kontrolindsats

Flertallet opfordrer regeringen til at prioritere kontrolindsatsen med varer, som sælges til danske forbrugere via udenlandske netbutikker og tredjelandssælgere på online markedspladser:

- De ansvarlige myndigheder, herunder Sikkerhedsstyrelsen og Miljøstyrelsen, skal styrke kontrollen med online markedspladser, som sælger ulovlige og farlige produkter til danske forbrugere.
- Det skal gøres lettere for danske forbrugere at se, hvilke produkter danske myndigheder advarer mod, og hvor de er produceret.
- Forbrugerombudsmanden har bebudet, at denne vil indlede en sag mod Wish for bl.a. vildledende markedsføring. Denne indsats er vigtig og må gerne udvides til andre online markedspladser, som ikke efterlever reglerne.
- Skattestyrelsen skal fortsætte med at anvende betalingskortoplysninger i kontrollen med udenlandske netbutikkers momsbetaling, da dette værktøj har vist sig meget effektivt og tjener sig selv hjem mange gange.

- Skattemyndighederne skal have fokus på at bekæmpe svindel med moms fra udenlandske netbutikker og online markedspladser, herunder gribe ind over for virksomheder, som lover »momsfri garanti« eller ligefrem tilbyder forbrugerne, at de kan tegne en forsikring, som dækker udgiften, hvis pakken stoppes i tolden.
- Kontrollen med netbutikker fra andre EU-lande, som sælger til danske forbrugere til deres eget lands lavere nationale momssats, skal styrkes.
- Flere undersøgelser har vist omfattende snyd med moms. Når momsbagatelgrænsen fjernes den 1. juli 2021, må det formodes, at denne svindel vil antage nye former. De nye skattecentre skal have fokus på at opklare og stoppe dette.
- Toldstyrelsen skal fastholde indsatsen mod kopivarer fra udenlandske netbutikker og online markedspladser.
- De netbutikker og online markedspladser, som snyder med momsen, snyder ofte også med produksikkerheden og forbrugerbeskyttelseslovgivningen. Kontrolmyndighederne skal derfor samarbejde for at effektivisere indsatsen. Det gælder bl.a. Sikkerhedsstyrelsen, Kemikalieinspektionen, Forbrugerombudsmanden, Lægemiddelstyrelsen, Toldstyrelsen og Skattestyrelsen.

Forhandlinger i EU om nye regler for platforme m.m.

I forbindelse med de igangværende forhandlinger i EU om nye regler for platforme og online markedspladser (Digital Services Act) har flertallet noteret sig det forhandlingsoplæg, som regeringen har indhentet i Europaudvalget den 20. maj 2021. Flertallet pålægger i den forbindelse regeringen følgende:

- At føre en aktiv dansk linje i forhandlingerne om den fremtidige regulering af platforme og online markedspladser i forslaget til Digital Services Act (DSA) for at sikre, at der ikke kan komme ulovlige og farlige produkter ind i Danmark fra tredjelandssælgere på online mar-

kedspladser, som ingen i Danmark eller EU har ansvar for sikkerheden af.

- At arbejde aktivt for at sikre, at alle varer, som sælges på online markedspladser, enten er tilknyttet en importør eller fabrikant i Danmark eller EU, som har ansvaret for at efterleve de krav og forpligtelser, der gælder for en fabrikant eller en importør efter gældende lovgivning, eller at markedspladsen selv påtager sig det ansvar, som en importør har efter gældende lovgivning, da de må anses for »digitale importører«.
- At arbejde for, at der laves et særligt afsnit i Digital Services Act (DSA), der vedrører online markedspladser og salg af produkter. Det vil gøre det muligt at bruge de værktøjer, som normalt bruges, når der skal gribes ind over for salg af ulovlige produkter.
- At arbejde for, at Digital Services Act (DSA) inddrager forudgående kontrol. DSA'ens fokus er på ulovligt indhold på sociale medier, og dens foretrukne værktøj er »notice and take down«, som forpligter platformen til at fjerne ulovligt indhold, når den er blevet gjort opmærksom på det. Men der er skaden sket, og det er utilstrækkeligt til at sikre forbrugerne mod ulovlige og farlige produkter. Det kræver en forudgående kontrol.
- At arbejde for en klar lovhjemmel til, at etablerede online markedspladser, der faciliterer salg af varer fra sælgere i tredjelande til slutbrugere i EU, kan holdes produktansvarlige på linje med europæiske importører.
- At arbejde for, at det præciseres klart i Digital Services Act (DSA), at aktive online markedspladser skal efterleve den øvrige grundlæggende forbrugerbeskyttelseslovgivning som markedsføringsloven, købeloven og forbrugeraftaleloven.

Kommende sektorlovgivning

I forbindelse med fremtidige forhandlinger om sektorlovgivning pålægger flertallet regeringen at arbejde for følgende:

- At online markedspladser i sektorlovgivningen betragtes som en del af leverandørkæden for produkter til EU og kan ansvarliggøres på linje med en importør, når de optræder som bindeled mellem en sælger i et tredjeland og en slutbruger i EU og der ikke er andre, der er ansvarlige. Det kan f.eks. være lovgivning inden for miljø, kemi, produktsikkerhed, intellektuelle ejendomsrettigheder eller CSR.
- At den danske implementering af markedsovervågningsforordningens artikel 14, som giver danske myndigheder adgang til at blokere online grænseflader, som trods myndighedernes påpejning af gentagne og grove overtrædelser ikke stopper salget af ulovlige og farlige produkter, bliver gældende i hele EU. Det er særlig vigtigt i forhold til at håndhæve reglerne over for de online markedspladser, der ikke er etableret i EU.

Socialdemokratiet, Radikale Venstre og Liberal Alliance

Et *mindretal* i udvalget (S, RV og LA) noterer sig, at regeringen vil drøfte Digital Services Act (DSA) med Erhvervsudvalget forud for drøftelsen af samme emne i Europaudvalget den 18. november 2021. Der er et fælles ønske om at drøfte de udfordringer, som online platforme rejser for bl.a. produktsikkerheden. Danskerne køber mere og mere på internettet, og partierne er enige om, at det er vigtigt, at danske forbrugere kan handle trygt på nettet. Forbrugere skal kunne have tillid til de produkter, de køber, og ingen skal have konkurrencefordele af ikke at leve op til gældende regler.

Nye Borgerlige, Alternativet, Kristendemokraterne, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved beretningsafgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med politiske bemærkninger i beretningen.

2. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 26. januar 2021 og var til 1. behandling den 23. marts 2021. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Erhvervsudvalget.

Oversigt over beslutningsforslagets sagsforløb og dokumenter

Beslutningsforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under beslutningsforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 3 møder.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 13 bilag på beslutningsforslaget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har under udvalgsarbejdet modtaget 6 skriftlige henvendelser om beslutningsforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 21 spørgsmål til erhvervsministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret, undtagen spørgsmål 20 og 21, som blev stillet tæt på tidspunktet for beretningsafgivelse.

P.u.v.

Anni Matthiesen (V)
formand